

muskovitom (+Qz), čo svedčí o zvýšení aktivity iónov K^+ vo fluide, ktoré je dôsledkom jeho nedokonalého odnosu.

Strata alkálií (okrem K, Na aj Rb) môže ovplyvniť Rb/Sr datovanie narušením izochróny (postihnuté vzorky majú vyšší pomer $^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$), ale len v prípade, ak premena bola oveľa neskoršie ako pôvodná homogenizácia izotopov Sr počas kryštalizácie taveniny.

V. Vilinovič: Výsledky geochemicko-petrologického štúdia granitoidných hornín Malých Karpát

Z hľadiska súčasných poznatkov možno bratislavský a modranský masív považovať za magmatické telesá so samostatnou evolúciou. Dokazujú to petrografické pozorovania (napr. sukcesný vzťah biotitu a plagioklasu, formy vystupovania a usporiadanosť K živcov v granodioritoch), obsah a správanie sa stopových prvkov, včítane REE počas diferenciácie, ako aj subsolidová alterácia hornín.

Kompozičné variácie v oboch masívoch, ako ukázalo petrogenetické modelovanie, sú dôsledkom frakčnej kryštalizácie in situ a procesov nedokonalého odmiešavania kryštálov od zvyškovej taveniny. Dôsledkom je napr. kumulatová štruktúra modranského granodioritu (tonalitu).

Geochemické kritériá nepotvrdzujú doterajšie názory na vznik dioritických hornín diferenciáciou granitoidnej magmy alebo anatektickými účinkami tejto magmy na metabazity.

Podľa typologického štúdia modranský granitoid najviac pripomínajú I (kaledónsky) typ, zatiaľ čo bratislavský má tendenciu k S typu. Výraznejšia potenciálna rudonosnosť granitoidov Malých Karpát sa nezistila.

I. Broska: Akcesorické minerály v granitoidných horninách a v metamorfnom plášti Malej Fatry

V kryštaliniku Malej Fatry typomorfnými akcesorickými minerálmi sú monazit, allanit, apatit, zirkón a granát. V magurskom type granitov je charakteristický monazit, apatit s pleochroickými jadrami a zirkón s celkovo vyšším obsahom Hf. Allanit, monazit a xenotím ovládajú celohorninové distribúcie prvkov

vzácných zemín. Zirkón a allanit je zonálny — v okrajových častiach má zirkón zvýšený obsah Hf, allanit má znížený obsah prvkov vzácných zemín. Granát sa vyskytuje v leukokratných granitoch a v granitoch na styku s metamorfným plášťom, kde je prítomný aj sillimanit. V asociácii hydrotermálnych akcesorických minerálov je bežný pyrit, arzenopyrit, karbonáty, menej časté sú Sb minerály, ojedinelý je molybdenit a galenit.

L. Kamenický — J. Macek — J. Krištin: Základné typy granitoidov Malej a Veľkej Fatry

V Malej Fatre vystupujú tri typy granitoidov: drobné telesá tonalitov uprostred migmatitov, hybridné tonality až oligoklasovo-biotitické granodiority v Martinských holiach a magurský typ tonalitov až granodioritov prevládajúci v krivánskej časti Malej Fatry. Granitoidy Veľkej Fatry sa líšia od uvedených charakterom diferenciácie a tým, že leukogranity tvoria jadro plutónu s bázičkajšími kantorskými a smrekovickými tonalitmi po obvode. Granitizačný pôvod je evidentný v Malej Fatre, magmaticko-diferenciačný vo Veľkej Fatre. Biotity analyzované na mikrosone zodpovedajú nepremeným typom s normálnym štruktúrnym vzorcom. Fugacita kyslíka sa v priebehu vývoja plutónov menila. Pri aplikovaní paušálnej 10 % oxidácie sa premietajú na líniu pufra Ni—NiO, t. j. odzrkadľuje sa takto spôsob prepočtu a nie skutočný stav.

J. Rajnoha: Variské a neogénne granitoidy v oblasti stredoslovenských neovulkanitov z hľadiska obsahu akcesórií

Autor porovnal kvalitatívne a kvantitatívne zastúpenie 30 akcesorických minerálov niektorých hornín hodruško-štiavnického intruzívneho komplexu a vyhnianskej drvenej žuly. Vyčlenil charakteristickú asociáciu akcesórií pre vyhniansku drvenú žulu: pyrit (limonitizovaný), apatit, zirkón, magnetit a granát; pre granodiority hodruško-štiavnického intruzívneho komplexu: magnetit, apatit, zirkón, epidot, pyrit a pre diority hodruško-štiavnického intruzívneho komplexu: magnetit, apatit, pyrit, zirkón.